

Om det store distriktsparadokset to tiår inn i det nye tusenåret

Professor Kjell Arne Røvik, Norges Arktiske Universitet

Innlegg på Kommunedirektørforums Topplederkonferanse, Oslo

19. Januar 2023

(3) Det store nordnorske paradoks drøyt tyve år inn i det nye hundreåret:

Langvarig økonomisk vekst gir ikke lenger uttelling i form av befolkningsvekst og bosetting i landsdelen.

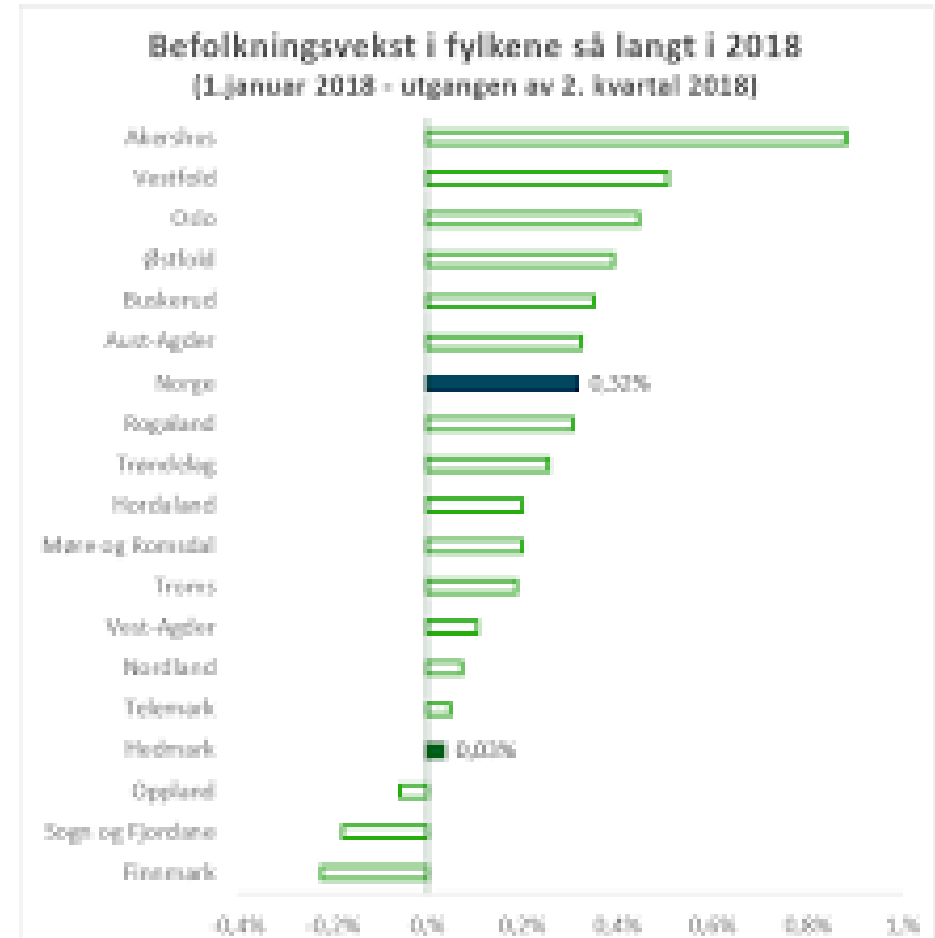
(4) 2010-2022: Ei næringsmessig solskinnshistorie nordpå

(5) Utviklingstrekk 2010-2022

- Privat sektor i Nord-Norge vokste raskere enn privat sektor i sør-Norge.
- Offentlig sektor i Sør-Norge vokser raskere enn offentlig sektor i Nord-Norge

(6) Nordnorsk næringsliv drar vekstraten i AS Norge opp
– samtidig som vår relative andel av befolkningen synker

(7) Hvordan «løser» vi arbeidskraftbehovet?

- Svar:

- Innvandring

- Innpendling

(8) 2010-årene:

- Det gylne – men tapte muligheters tiår i Nord-Norge

(9) *Mot uttynningskommuner*

Kommuner der bare den ene av
de fire demografiske
grunnprosesser «fungerer».....

(og dagens uttynningssamfunn kan om 25 år
være avfolkede samfunn)

På vei mot

Reservatkommuner ?

(10)

- Det gamle «verktøyet» – økonomisk vekst – virker ikke lenger til å generere bosetting og befolkningsøkning

(11) Om behovet for presis diagnose for
å finne treffsikker «kur»

(12) Miserabel befolkningsutvikling: Hvorfor?

(13)

Seks forklaringer på det nordnorske paradokset

1. Færre fødedyktige – og flere fødedyktige får færre barn ⁽¹⁴⁾

2. Undomsflytting – og svekket 'lakseeffekt' (15)

3. Økende pensjonistflytting (16)

4. Økende frikopling mellom bosted og arbeidssted: (17)

Mot et nordnorsk arbeidsliv på
«full» Nordsjøturnus?

5. Mangler ved arbeidsmarkedet nordpå

(18)

(19) Nok et Nobelpris-spørsmål:

Hvorfor bor Silje, Johan, Petter og Emil i mindre grad enn før på de steder der de har sine arbeidsplasser nordpå?

(22)

Svaret på spørsmålet vårt var:

.....**Boligmangel !**

Hovedpunkter – oppsummering: